

Delmål: Reduksjon i klimagassutslepp med biologisk opphav

Bevare jord og landbruksareal som viktige karbonlager og bevare/auke karbonlagringa i disse

Stoppe nedbygging av matjord og andre viktige karbonlager

Stoppe nydyrking og nedbygging av myr

Tiltak

ID*	Tiltak	Ansvar Stavanger kommune	Eksterne aktører	Tidsrom for gjennomføring
	Tiltak for å redusere utslepp av klimagassar frå biologiske prosessar ¹	Mogeleg utsleppsreduksjon: 400 tonn CO ₂ -ekv. ²		
LB7	Tilby rettleiing til bønder gjennom prosjektet Klimasmart landbruk	Landbruks- og havbrukskontoret	Norsk Landbruksrådgiving (NLR)	2021->
LB8	Stimulere til installering av tett dekke på alle lager for flytande gjødsel gjennom eksisterende støtteordninger (i dag støtte via SMIL, IBU)	Landbruks- og havbrukskontoret	Innovasjon Norge	Tilskot kan tildelast frå 2021 Rullering av SMIL-strategi i 2024
LB9	Oppfordre til drenering av dyrka mark gjennom etablert ordning	Landbruks- og havbrukskontoret	Bondelaga	2021->
LB10	Mobilisere for bedre oppslutning rundt miljøvennleg spreiiing av husdyrgjødsel	Landbruks- og havbrukskontoret	Statsforvaltaren	2021 ->
LB11	Kartlegge behov for auka lagerkapasitet for husdyrgjødsel	Landbruks- og havbrukskontoret		Avh. av føringar i oppdatert gjødselvereforskrift
LB12	Sette konkrete jordvernmål i KPA og foreslå areal som kan tilbakeførast frå utbyggingsareal til LNF (jf. vedtak 1.14 HØP 2020)	By- og samfunnsplanlegging, seksjon for overordna plan gjennom arbeidsgruppe jordvern		Analysefase fram til april 2021, vidare framdrift følger KPA

LB13	Vurdere krav om klimaregnskap ved søknad om dispensasjon fra Forskrift om nydyrking § 5 (forbud mot nydyrking av myr)	By- og samfunnsplanlegging, seksjon for overordna plan Kvalitetssikres av landbruk, miljø		Følger framdrift KPA
LB14	Vurdere krav om klimaregnskap for arealbruksendringer ved omdisponering av ubebygd areal	By- og samfunnsplanlegging, seksjon for overordna plan		Følger framdrift KPA
LB15	Tiltak for å unngå haustpløying og open åker; Utforme lokal forskrift for nedbørsfelt til Hålandsvatnet og Stokkavatnet (evt. Hafrsfjord)	Landbruks- og havbrukskontoret Med støtte fra Vann og avløp/ Park og vei	Randaberg (og evt. Sola) kommune Statsforvaltaren	Hålandsvatnet følger tiltaksplan
LB16	Bistand til bekkeopning og restaurering av våtmark på vanskelig drenerbare areal med organisk jord	Park og vei i dialog med Landbruks- og havbrukskontoret og evt. Vann og avløp	NVE FNF	2021-2023, avhengig av finansiering frå NVE Vurdere prioritering SMIL ved rullering av strategi i 2024
LB17	Stimulere til utfasing av torvprodukt til private, gartneri og veksthus	Klima og miljø, renovasjon med støtte fra Landbruks- og havbrukskontoret	NIBIO, Miljødirektoratet, Gartnerforbundet IVAR	
LB18	Samarbeid med landbruksorganisasjonane om oppfølging av tiltak i nasjonalt program for jordhelse	Landbruks- og havbrukskontoret	NLR, bondelaga, Gartnerforbundet NORSØK	Innspeleseminar gjennomført 2020 (NORSØK) Avventar statlige signal
LB19	Kartlegge og synleggjøre eksisterende dyrka mark som er egna for korn- og grønnsaksproduksjon	Landbruks- og havbrukskontoret	NIBIO, Statsforvaltaren prioriterer på bakgrunn av innmeldt behov frå kommunen	2021-2022

LB20	Bidra til auka bruk av fangvekstar på areal med korn, potet og grønsaker på friland.	Landbruks- og havbrukskontoret gjennom RMP	NLR, Gartnerforbundet, større aktører innenfor grønnsaksproduksjon. Bør samordnes med nabokommunar.	Generelt: 2023 -> RMP: Fortløpande (2021) Hålandsvatnet følger sak VA/Park og vei
LB21	Tilrettelegg for pyrolyseanlegg for energiproduksjon og evt. bruk av biokol til jordforbetring	Byggforvaltning, med støtte frå Park og vei, Landbruks- og havbrukskontoret, Renovasjonen	Sandnes kommune, Lyse	2021 ->

1 Pr i dag målt i CO₂-ekv. Ved meir kunnskap vurdere mål som trend i utslepp av metan/lystgass
2 Ekskl. reduksjon i antall husdyr og ekskl. tiltak for redusert matsvinn

Målindikatorar:

- Nydyrking (SSB 11950) (2019: 39 dekar)
- Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (SSB 11950) (2019: 22,2 dekar)
- Omdisponering av dyrkbar jord til andre formål enn landbruk (SSB 11950) (2019: 0 dekar)
- Mengde nitrogen frå kunstgjødsele (2018: 734 tonn)
- Tal på bønder som får klimarådgivning
- Tal på gjødsellager med flytande gjødsele som har tett dekke